

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دوره ولایت فقیه و حکومت اسلامی

دومین دوره از سلسله دوره‌های مجازی "روشنا"

مقدمه

مقام معظم رهبری^(مدظله‌العالی) در آستانه چهلمین سال پیروزی انقلاب اسلامی، بیانیه راهبردی گام دوم انقلاب را ارائه فرمودند که سند راهی برای تحقق جامعه اسلامی و تمدن اسلامی است. از طرفی، رسالت حوزه‌های علمیه علاوه بر تبلیغ و ترویج دین اسلام، هدایت سیاسی و رهبری اجتماعی به معنای برنامه‌ریزی برای چگونگی اداره کردن جامعه نیز است. در واقع، حوزه علمیه انقلابی نباید خود را به مبانی و اعتقادات محدود کند و نسبت به اجتماع و سیاست کشور توجهی نداشته باشد؛ چرا که صرف چند شعار انقلابی نمی‌توان ادعای انقلابی بودن داشت. اگر حوزه علمیه انقلابی بخواهد به پیشرفت انقلاب در گام دومش کمک کند، باید وارد صحنه عمل و اجتماع شود که لازمه آن، داشتن علم پیرامون مسائل اجتماعی و سیاسی است؛ زیرا وقتی طلاب از دانش یک حوزه تخصصی اطلاعی نداشته باشند، نمی‌توان از آنها انتظار عمل و اقدام را داشت و اگر هم وارد صحنه کنش اجتماعی سیاسی شوند، نمی‌توان توقع تشخیص درست بدون علم به مسائل را داشت. لذا معاونت فرهنگی تبلیغی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران سلسله دوره‌های مجازی بصیرتی «روشنا» را طراحی نموده است که اکنون دومین دوره آن، با بحث ولایت فقیه و حکومت اسلامی اجرا می‌گردد. در واقع، برترین نعمتی که انقلاب اسلامی برای ایران به ارمغان آورد، ولایت فقیه بود که موجب پیوند و ارتباط عمیق و ناگسستنی میان ملت و دولت شد و سرمایه‌ای تمام‌نشدنی برای تضمین بقای نظام اسلامی فراهم ساخت. امام خمینی(ره) چه هوشمندانه این جمله را خطاب به ملت بیان فرمودند که: «پشتیبان ولایت فقیه باشید تا به مملکت شما آسیبی نرسد».

اهداف و سیاست‌های کلی دوره‌ها

- گامی در جهت تحقق مرجعیت علمی برای حوزه های علمیه خواهران در اجتماع
- تقویت حوزه علمیه انقلابی و ارتقای جایگاه اجتماعی طلاب
- آشنایی با مباحث ولایت فقیه و حکومت اسلامی و شبهات پیرامون آن
- آشنایی با مهم‌ترین آموزه‌های مکتب تشیع و مسائل سیاسی اجتماعی
- تقویت و ارتقای سطح آگاهی سیاسی و اجتماعی خواهران طلبه
- پویایی و کنشگری خواهران طلبه و حوزه‌های علمیه در مسائل اجتماعی کشور
- راهبری آحاد جامعه در مسائل روز کشور

ویژگی‌های این دوره‌ها

- مروری جامع و تخلیصی و موجز بر مباحث ولایت فقیه و حکومت اسلامی
- بهره‌گیری از اساتید برتر و آشنا به اقتضائات عصری و نیازهای مخاطب
- مجازی برگزار شدن دوره و در دسترس بودن کلاس‌ها
- ارائه گواهینامه به پذیرفته‌شدگان در دوره
- تقدیر از برگزیدگان دوره به قید قرعه

شیوه اجرا

علاقمندان پس از ثبت نام می‌توانند از مباحث دوره که به صورت فایل‌های صوتی و تصویری استفاده کنند. تمامی مراحل در پایگاه مطالعات انقلاب اسلامی حوزه‌های علمیه خواهران در منوی "دوره‌های روشنا" انجام

خواهد شد. آدرس سایت: <http://negaresh@whc.ir/>

دوره ولایت فقیه و حکومت اسلامی

دومین دوره بصیرتی «روشنا» با عنوان «ولایت فقیه و حکومت اسلامی» در قالب دوره‌های مجازی به صورت ۱۲ جلسه آموزشی توسط استاد: حجت الاسلام و المسلمین دکتر محمد جواد ارسطا (دکترای حقوق و عضو هیئت علمی دانشگاه پدیس فارابی تهران) برگزار می‌شود.

مهم‌ترین توانمندی‌هایی که انتظار می‌رود مخاطب پس از پایان این دوره، به آن دست یابد، عبارت است از:

- آن دسته از ادله عقلی و نقلی که در اثبات ولایت فقیه از آنها استفاده می‌شود، را بشناسد.

- بتواند حدود ولایت فقیه را شناخته و تعریفی از قید اطلاق در ولایت مطلقه فقیه ارائه دهد.

- با نظریات مطرح در باب نحوه و چگونگی تعیین ولی فقیه آشنا گردد.

- به ابعاد مسئله مصلحت و اجازه صدور حکم حکومتی توسط ولی فقیه احاطه یابد.

سرفصل‌های دوره در جدول زیر ارائه شده است:

دوره ولایت فقیه و حکومت اسلامی			
زمان فایل	سرفصل‌ها	جلسات	ردیف
۳۷ دقیقه	<ul style="list-style-type: none">- مفهوم شناسی ولایت- دارندگان ولایت از دیدگاه اسلام- میزان تطابق ولایت اسلامی با حقوق معاصر- عناصر تشکیل دهنده دولت از منظر علم حقوق و سیاست- مفهوم شناسی فقیه و مراد از آن در واژه ولایت فقیه- بررسی چرایی قرار نگرفتن فیلسوف، متکلم یا مفسر به جای فقیه در رأس حکومت اسلامی	جلسه اول	۱.

دوره ولایت فقیه و حکومت اسلامی

زمان فایل	سرفصل‌ها	جلسات	ردیف
۴۰ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - بررسی نظریه حکومت اسلامی از منظر عقل - میزان ضرورت تشکیل حکومت برای جامعه بشری - شرایط رهبر از منظر عقل - معنای عدالت و ویژگی های فرد دارای کفایت - جنبه های مدیریتی رهبر و معنای مدیریت او 	جلسه دوم	۲.
۳۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - مفهوم شناسی اصل تنزل تدریجی - علوم ضروری برای فقیه - ادله نقلی ولایت - بررسی سندی و محتوایی مقبوله عمر بن حنظله 	جلسه سوم	۳.
۳۶ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - ادامه بررسی ادله نقلی ولایت فقیه - مفهوم شناسی امور حسبیه - نظر فقهای شیعه پیرامون ولایت در امور حسبیه - مراتب ده گانه ولایت فقیه - دیدگاه امام خمینی(ره) نسبت به دخالت فقیه در امور شخصیه 	جلسه چهارم	۴.
۳۲ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - مفهوم مطلقه بودن ولایت فقیه - بررسی چگونگی بیان اطلاق ولایت فقیه در کلام امام خمینی(ره) - مفهوم شناسی اطلاق در لغت و بررسی اصطلاح اطلاق - قیود ولایت مطلقه فقیه از دیدگاه امام خمینی(ره) - بررسی مفهومی قاعده تقدیم اهم بر مهم 	جلسه پنجم	۵.
۳۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - حدود ولایت یک فقیه - بررسی مفهوم ولایت خاصه پیامبر - چگونگی آسیب شناسی ولایت مطلقه فقیه - نظر فقهای شیعه پیرامون ولایت فقیه - بررسی آرای آیت الله خویی پیرامون ولایت فقیه 	جلسه ششم	۶.

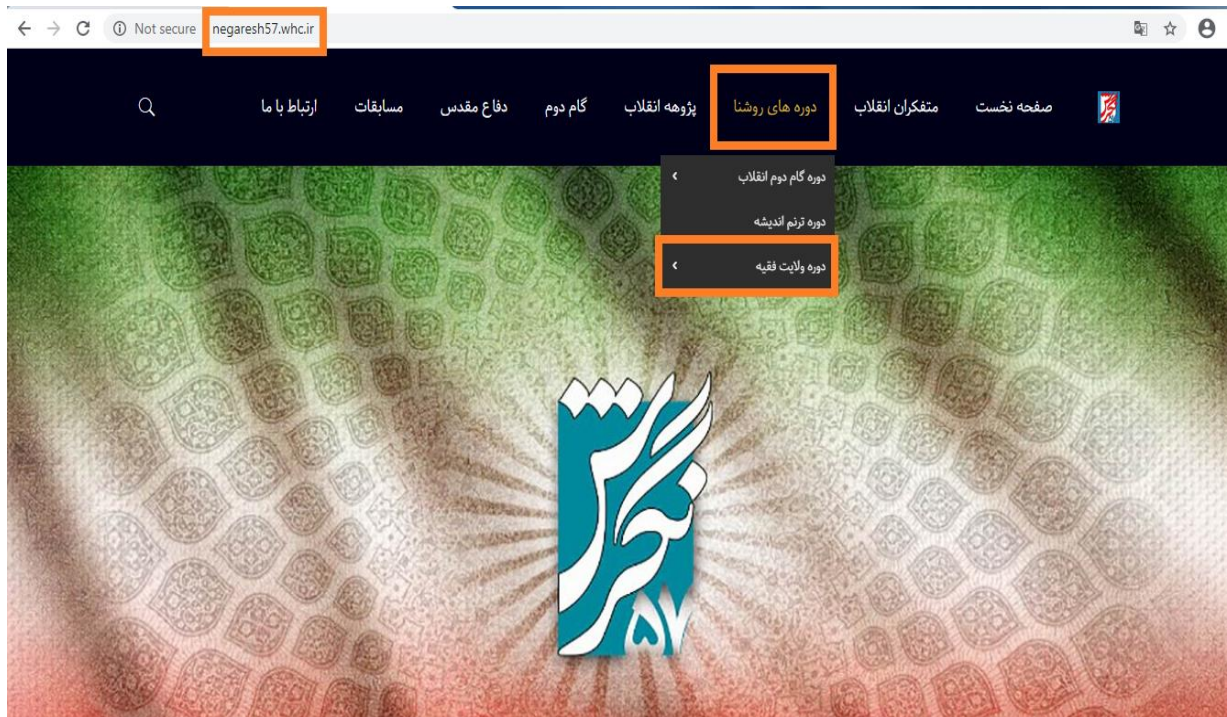
دوره ولایت فقیه و حکومت اسلامی

ردیف	جلسات	سرفصل‌ها	زمان فایل
۷.	جلسه هفتم	<ul style="list-style-type: none"> - چگونگی تعیین ولی فقیه - حق زعامت در صورت وجود فقهای متعدد - راه انتخاب ولی فقیه از منظر مقبوله عمر بن حنظله - بررسی نظرات انتخاب و انتصاب ولی فقیه - بررسی امکانی رجوع به بیعت عمومی در بحث ولایت فقیه 	۳۳ دقیقه
۸.	جلسه هشتم	<ul style="list-style-type: none"> - ادامه بررسی نظریات انتخاب و انتصاب ولی فقیه - بررسی ماهوی بیعت بر اساس نظریه انتخاب - نقش مردم در انتقال ولایت بر اساس نظریه انتخاب - چگونگی تعیین ولی فقیه در صورت تعدد فقها بر مبنای نظریه انتصاب - بررسی جایگاه مقوله انتخابات بر پایه نظریات انتصاب و انتخاب 	۳۷ دقیقه
۹.	جلسه نهم	<ul style="list-style-type: none"> - نظر قانون اساسی پیرامون نظریات انتخاب و انتصاب - نقش مردم در حکومت اسلامی از دیدگاه نظریه انتصاب - مشروعیت و امکان حکومت ولی فقیه در صورت عدم مقبولیت او - ویژگی های متمایز دیدگاه امام خمینی(ره) نسبت به سایر فقها در باب نظریه ولایت فقیه - بررسی میزان وابستگی اعمال ولایت به احراز مقبولیت و کسب آرای مردم 	۳۳ دقیقه
۱۰.	جلسه دهم	<ul style="list-style-type: none"> - ادامه بررسی ویژگی های نظریه انتصاب - بررسی منوط بودن اعمال ولایت یا ثبوت ولایت به احراز مقبولیت مردمی - دیدگاه مرحوم سید اسماعیل صدر و آیت الله سیستانی در این بحث - ادله عقلی و نقلی اثبات دیدگاه امام خمینی(ره) در این مسئله 	۳۸ دقیقه
۱۱.	جلسه یازدهم	<ul style="list-style-type: none"> - دیدگاه علامه مجلسی در خصوص نظریه ولایت فقیه - فواید و آثار صدور حکم حکومتی توسط ولی فقیه - تفاوت های حکم حکومتی و فتوا - جایگاه شناسی مصلحت حکم حکومتی - نظر فقهای شیعه نسبت به مصالح مرسله - سنخ شناسی مصلحت مورد استناد در عملکرد مجمع تشخیص مصلحت نظام 	۳۷ دقیقه

دوره ولایت فقیه و حکومت اسلامی			
زمان فایل	سرفصل‌ها	جلسات	ردیف
۳۵ دقیقه	<ul style="list-style-type: none"> - جایگاه مصلحت در امر تقیه - تفاوت اصطلاح احکام اجرایی در فقه و علم حقوق - مفهوم شناسی حکم حکومتی - تفاوت احکام ثابت با حکم حکومتی - تعریف حکم اولیه و حکم ثانویه 	جلسه دوازدهم	۱۲.

شرایط و آیین‌نامه شرکت در دوره

۱. طلاب تمام سطوح، اساتید، مبلغان و فارغ التحصیلان محترم و کلیه مجموعه همکاران ستاد و صف می‌توانند در این دوره حضور یابند.
 ۲. گواهینامه دوره مربوطه، به افرادی که امتیاز لازم را کسب نمایند، از طرف «معاونت فرهنگی تبلیغی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران» ارائه می‌گردد.
 ۳. ثبت نام و شروع دوره از تاریخ ۹۸/۱۲/۲۵ می‌باشد و متقاضیان می‌توانند جهت ثبت نام به پایگاه مطالعات انقلاب اسلامی حوزه‌های علمیه خواهران به آدرس <http://negaresh۷.whc.ir/> منوی دوره‌های روشنا > دوره ولایت فقیه مراجعه نمایند.
- توجه: صرفاً افرادی که ثبت نام نموده‌اند، مجاز به شرکت در آزمون‌های دوره می‌باشند.



۴. فایل‌های دوره به دو صورت صوتی و تصویری از تاریخ ۹۸/۱۲/۲۵ در پایگاه مطالعات انقلاب اسلامی حوزه‌های علمیه خاوران (<http://negaresh57.whc.ir/>) بارگزاری و قابل دریافت خواهد بود.
۵. رمز فایل‌ها در بخشنامه‌ای که به مدارس ارسال گردیده است، موجود می‌باشد. جهت اطلاع با مسئولان مدرسه تماس گرفته شود.
۶. در پایان دوره، آزمونی از داوطلبان گرفته خواهد شد؛ لازم به ذکر است که این آزمون به صورت تستی و مجازی و از طریق پاسخگویی اعضاء به سؤالات مطرح شده برگزار خواهد شد.
۷. آزمون دوره از تاریخ ۹۹/۰۲/۱۰ تا ۹۹/۰۲/۲۵ از طریق سایت نگرش ۵۷ و سامانه سیما قابل دستیابی است.
۸. آزمون شامل کلاً ۳۰ سؤال تستی از تمامی جلسات (مدت پاسخگویی ۳۰ دقیقه) خواهد بود.
توجه: آزمون به صورت تستی می‌باشد.
۹. زمان آزمون از روز شروع (اول اردیبهشت ماه) تا روز آخر آزمون (پانزده اردیبهشت) باز و فعال می‌باشد تا داوطلبان فرصت داشته باشند در طی این مدت در آزمون شرکت نمایند.

۱۰. جهت دریافت گواهینامه مربوط به دوره، هر دواطلب باید حداقل هفتاد درصد (۷۰٪) از مجموع امتیازات آزمون را کسب نماید.

۱۱. از برگزیدگان دوره علاوه بر اعطای گواهینامه، به قید قرعه تقدیر خواهد شد.

توجه: اداره مطالعات سیاسی و بصیرت‌افزایی از اساتیدی که آمادگی ارائه مباحث بصیرتی-بینشی را به صورت درسگفتارهای مجازی دارند، استقبال می‌کند.

* شرکت‌کنندگان می‌توانند سؤالات احتمالی خود را از طریق شماره تماس‌های ۰۲۵-۳۲۱۴۴۳۴۶ (خانم جاویدی) و ۰۲۵-۳۲۱۴۴۳۶۳ (آقای ایزانلو) مطرح نمایند.

با آرزوی موفقیت برای همه شما عزیزان

معاونت فرهنگی تبلیغی مرکز مدیریت خواهران

اداره مطالعات سیاسی و بصیرت‌افزایی

اسفند ماه ۱۳۹۸